

NEPCon Global Sertifisering av Ikke-tømmer Skogsprodukter, vedlegg)

(Global Non Timber Forest Product Certification Addendum)

**Tittel: NEPCon Global Non Timber Forest Product Certification
Addendum**

(NEPCon Global Sertifisering av Ikke-tømmer skogsprodukter,
Vedlegg)

Godkjent av: Forest and Climate Programmes Manager

Gjeldende fra: 19 Desember 2014

Kontaktperson: Mateo Cariño Fraise

Kontakt e-post: mcf@nepcon.org

Omfang : International

Dato for denne versjonen: 19 Desember 2014

Konsultasjonsperiode: ÅPEN

Godkjennelsesorgan: FSC®

Innholdsfortegnelse

Introduksjon.....	4
1. Offentlig høring	Error! Bookmark not defined.
2. Innhold	Error! Bookmark not defined.
Vedlegg 1: FSC Forklaring av uttrykk	15
Vedlegg 2: Generell forvaltningsvurdering av Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP).....	17

Introduksjon

Hensikten med denne standarden er å skissere sertifiseringskrav / indikatorer som gjelder for Ikke- tømmer skogsprodukter (NTFP) og som utfyller FSC™ sertifiseringskravene for skogforvaltning basert på FSCs prinsipper og kriterier. Sertifiserte virksomheter som ønsker å inkludere NTFP i omfanget av deres FSC skogforvaltning skal vise samsvar med de NTFP indikatorene som er beskrevet i dette dokumentet.

1. Offentlig høring

Organisasjoner eller enkeltpersoner oppfordres til å sende inn sine innsigelser eller kommentarer vedrørende denne standarden til NEPCons kontaktperson som er nevnt ovenfor.

NB! ved bruk av denne standarden

Alle deler av denne standarden anses å være normative, herunder omfanget, dato, referanser, begreper og definisjoner, tabeller og vedlegg, med mindre annet er oppgitt.

Standarden i dette dokumentet består av konkrete indikatorer organisert under de relevante FSC kriterier. I tillegg, for hvert FSC prinsipp er det gitt en oversikt over Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP). Denne standarden er utformet for å utfylle FSC Forest Stewardship sertifiseringsstandard, enten FSC akkrediterte nasjonale / regionale standarder eller NEPCon foreløpige regionale standarder. For Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) som skal vurderes og selges med FSC sertifiseringskrav, må de komme fra en FSC-sertifisert skog som har vist samsvar med disse ekstra NTFP indikatorene.

2. Innhold

A Standardens omfang

Denne standarden /tillegg skal være anvendelige over hele verden for evaluering av skogforvaltningsenheter (FME) som krever sertifisering av Ikke-tømmer skogsprodukter (NTFP) og der hvor nasjonale eller produktspesifikke NTFP standarder ikke har blitt utviklet. Dette tillegget skal brukes i forbindelse med FSC akkreditert regionale standarder eller NEPCon midlertidig regionale eller nasjonale standarder.

B Standardens ikrafttredelsesdato

Denne standarden gjelder fra [skriv inn dato]

C Referanser

FSC-STD-01-001 v. 4.0 FSC Principles and Criteria for Forest Stewardship

FSC-STD-01-002 (v1-0) FSC Glossary of Terms

D Termer og definisjoner

Se Vedlegg A for ordforklaring.

Akronymer:

FME: Forest Management Enterprise (Skogforvaltningsenhet)

FSC: Forest Stewardship Council

HCVF: High Conservation Value Forests (Skog med høy verneverdi)

NTFP: Non Timber Forest Product, (Ikke-tømmer Skogsprodukter)

SLIMF: Small and Low Intensity Managed Forests (Små Skogforvaltere med lav intensitet)

E Standarder og krav

PRINSIPP #1: OVERHOLDELSE AV LOVVERK OG FSCs PRINSIPPER

Skogforvaltningen må respektere alt relevant lovverk i det aktuelle land, internasjonale traktater og avtaler som landet har underskrevet, samt leve opp til alle FSCs prinsipper og kriterier.

Oversikt: Innhøsting av Skogsprodukter som ikke er tømmer-baserte (NTFP) skal skje innenfor de etiske og juridiske rammer for internasjonale miljø og menneskerettigheter og politikk, og nasjonale, statlige / regionale og lokale lover i landet der skogforvaltning finner sted. NTFP innhøsting og behandling kan involvere lover og forskrifter som normalt ikke dekkes av en typisk NEPCon FSC FM vurdering. Lover som berører høsting av Ikke-tømmer skogsprodukter (NTFP) og bruk av disse kan falle under konvensjonen om handel med truede arter (CITES), nasjonal ansiennitet og bruksrett samt nasjonal skogforvaltningslovgivning. Høsting av NTFP krever tillatelser eller lisenser. For spiselige produkter kan en rekke lover regulere kvalitetskontroll, transport, emballasje og merking. Sakkyndige må sjekke med relevante myndigheter og andre interessenter for å bekrefte at en operatør av NTFP følger de juridiske krav til NTFP forvaltning, høsting, foredling og salg på en ansvarlig måte.

1.1 Skogforvaltningen må respektere alle nasjonale og lokal lovverk og forskrifter og administrative krav,

1.1. NTFP.1 Skogforvaltningsenheten (FME) skal demonstrere en registrering i samsvar med relevante føderale, regionale / statlige og lokale lover og forskrifter knyttet til innsamling, høsting, fangst og foredling av Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP).

1.2 Alle relevante og lovlig foreskrevne avgifter, skatter og andre akseptable økonomiske krav skal betales.

1.2. NTFP.1 Skogforvaltningsenheten (FME) eller operatører av Ikke-tømmer skogsprodukter (NTFP) skal følge oppdaterte innhøstingstillatelser, samle lisenser, samle kontrakter eller dyrkingstillatelser og skal behørig betale eventuelle relaterte avgifter, leieavtaler, eller royalties.

1.3 I underskriftsland skal forordningene i alle bindende internasjonale avtaler, som for eksempel CITES, ILO-konvensjonene, ITTA og Konvensjonen om biologisk mangfold, overholdes.

1.3. NTFP.1 Skogsprodukter som ikke er tre-baserte (NTFP) på CITES Vedlegg 1 skal ikke kunne høstes.

1.4 Konflikter mellom lovverk, regler og FSCs prinsipper og kriterier må evalueres med tanke på sertifisering fra sak til sak av sertifiseringsorgan og involverte eller berørte parter.

1.4. NTFP.1 Samling av skogressursene (f.eks. NTFP, ved, tømmer, spill etc.) for kommersielle formål av tredjeparts NTFP operatører (f.eks. lokalsamfunn, enkeltpersoner eksterne til Skogforvaltningsenheten (FME) i hele skogforvaltningsområdet skal overvåkes og kontrolleres.

PRINSIPP #2: RETTIGHETSFORHOLD OG ANSVAR

Eier- og rettighetsforhold til skog og mark må beskrives klart og dokumenteres juridisk.

Oversikt: Skogsprodukter som ikke er tre-baserte er viktige ressurser for landlige og urbane befolkninger over hele verden. Skogforvaltere skal være meget oppmerksomme på den avhengigheten som lokale individer og samfunn har av skogsprodukter som ikke er tømmer-baserte (NTFP) så lenge en slik NTFP bruk ikke truer skogens egenart. Skogforvaltere kan ta proaktive skritt for å forbedre forbindelser med lokalsamfunn ved å øke sin forståelse av NTFP bruk, ved å tillate fortsatt tilgang til slike ressurser og ved å være oppmerksom på å opprettholde ressurser NTFP i ledelsesplanlegging. Imidlertid kan økt etterspørsel i markedet, økte priser på særlig NTFP eller nye bebyggelsen øke presset på NTFP. I slike tilfeller kan forvaltningen behøve å begrense NTFP tilgang til de med tradisjonelle rettigheter, eller i drastiske tilfeller midlertidig begrense adgang for å beskytte ressursene.

2.1 Det må framlegges klar dokumentasjon for langsiktige rettigheter til å utnytte skogen (for eksempel skjøte, hevdvunne rettigheter eller leieavtaler).

2.1. NTFP.1 Avtaler skal eksistere mellom Skogsforvaltningsenhet (FME) og kommersielle tredjeparts (NTFP) innhøstere og bør dokumenteres (f.eks. ved en leiekontrakt eller annen avtale som beskriver innhøstingsområdet, arter samlet inn, anslått hentet volum, etc.

2.2 Lokalsamfunn med hevdvunne rettigheter eller bruksretter må bevare innflytelse på skogforvaltningen i tilstrekkelig grad til å dra nytte av disse rettigheter eller bruksretter, med mindre de bevisst overdrar kontrollen til andre aktører.

2.2. NTFP.1 Lokalsamfunn skal få rettferdige og hensiktsmessige fordeler for enhver bruk av deres navn eller bilde i markedsføring av Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP).

2.2. NTFP.2 Når lokal kunnskap er grunnlaget for NTFP-relaterte patenter, skal samtykke innhentes og det berørte lokalsamfunnet skal få rettferdige og hensiktsmessige fordeler

2.3 Tvister om bruksrettigheter må løses ved hensiktsmessige prosesser. Omstendighetene rundt og status for større tvister skal klargjøres i forbindelse med sertifisering. Eiendommer med omfattende konflikter vil normalt ikke kunne sertifiseres.

2.3. NTFP.1 Storskala innhøsting og kommersialisering av IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) skal være beskrevet på forhånd til berørte lokalsamfunn, på en slik måte som er hensiktsmessig for den lokale virkelighet, når innhøstingen av slike produkter har potensial til å påvirke lokale levevilkår.

PRINSIPP #3: URFOLKS RETTIGHETER

Urfolks juridisk etablerte rettigheter og sedvanerett for eie, bruk og forvaltning av land, områder og ressurser må anerkjennes og respekteres.

Oversikt: Urfolks rettigheter til å bruke Ikke-tømmer skogsprodukter (NTFP) for livsopphold må beskyttes. NTFP spiller sentrale roller i kulturelle og religiøse seremonier for urfolkssamfunn og deres beskyttelse kan fremme kulturell overlevelse og positive relasjoner mellom interessenter. Sertifisering bør søke å minimere potensielle negative virkninger av markedskreftene på tradisjonell lokal bruk og forvaltning av skog og skogprodukter. Sertifisering bør også unngå å skape avhengighetsforhold som kan forstyrre kulturell balanse, integritet, og trossystemer, og som utnytter kunnskap og oppfatning av urfolk.

3.3 Områder med spesiell kulturell, økologisk, økonomisk eller religiøs betydning for urfolk skal identifiseres klart i samarbeid med urfolkene selv og må anerkjennes og beskyttes ved skogforvaltningen

- 3.3. NTFP.1 Områder med spesielle kulturelle og religiøse steder, lunder, planter og dyr med kulturell eller religiøs betydning skal identifiseres og beskyttet mot IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) fangstvirksomhet.
- 3.4 Urfolk har rett til kompensasjon for bruk av deres tradisjonelle kunnskaper om anvendelse av arter i skogen eller forvaltningssystemer i skogsdrift. Ved slik kompensasjon skal det foreligge en formell avtale før skogsdrift igangsettes.**
- 3.4. NTFP.1 Urfolkssamfunn skal motta rettferdige og hensiktsmessige fordeler for enhver bruk av deres navn eller bilde i markedsføring av IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP).
- 3.4. NTFP.2 Når urfolks kunnskap er grunnlaget for NTFP-relaterte patenter, skal samtykke innhentes og det berørte lokalsamfunnet skal få rettferdige og hensiktsmessige fordeler.

PRINSIPP #4: SAMFUNNSRELASJONER OG ARBEIDERRETTIGHETER

Skogforvaltningen må opprettholde eller bedre den langsiktige sosiale og økonomiske situasjonen for arbeiderne og lokalsamfunnet.

Oversikt: Arbeidere som er involvert i Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) innhøsting kan være knyttet til en Skogsforvaltningsenhet (FME) (som; ansatte, skogeier/forvalter og slektninger) eller de kan være tredjepart (lokalsamfunn, bedrifter eller enkeltpersoner). Når omfanget av sertifiseringen dekker NTFP produkter som høstes inn av disse arbeiderne, må dette etterleves i henhold til alle kriteriene under prinsipp 4. NEPCon forventer at den operasjonelle enheten gjør sitt ytterste for å sikre at arbeidsforholdene er trygge og godt betalt (sammenlignet med lokale regler). Ved ansettelser forventes det at arbeidere fra lokalsamfunn blir foretrukket. Der det er aktuelt, skal det avtales med Skogsforvaltningsenheten hvorvidt arbeidstaker skal gis adgang til boligheter og skogressurser som tømmer, fiber, kapp og underhold av Ikke-tømmer skogprodukter.

- 4.1 Lokalsamfunn i eller nær skogforvaltningsområdet skal gis muligheter for sysselsetting, opplæring og andre tjenester.**
- 4.1. NTFP.1 Lokalsamfunn skal gis fortrinnsrett til IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) ressurser skogforvaltningsområdet før andre parter.
- 4.2 Skogforvaltningen skal som et minimum overholde alle relevante lover og regler som gjelder helse, miljø og sikkerhet for arbeidstakerne og deres familier.**
- 4.2. NTFP.1 Lønn og andre goder (helse, pensjon, overtid, bolig, mat) for arbeidere som er involvert i IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) innhøstingsvirksomhet skal være i samsvar med (og ikke lavere enn) rådende lokale standarder.
- 4.2. NTFP.2 NTFP innhøstings- og bearbeidingsmetoder og lokaliteter skal beskytte sikkerheten og helsen til både arbeidstakere og sluttbrukere.
- 4.4 Forvaltningsplanlegging og drift skal ta hensyn til resultatene fra evalueringer av sosial påvirkning. Konsultasjoner med mennesker og grupper som er direkte berørt av forvaltningens virksomhet må opprettholdes og videreføres.**
- 4.4. NTFP.1 Sosiale konsekvensene av avlingene av Ikke-tømmer skogsprodukter (NTFP) og kommersialisering av Skogsforvaltningsenhet (FME) eller tredjeparter i lokalsamfunn skal tas opp og bli innlemmet i planlegging av forvaltningen, med særlig hensyn til levebrødet for NTFP brukere

- 4.4. NTFP.2 Negative sosiale og kulturelle konsekvenser for lokalsamfunn som følge av påvirkningen fra NTFP innhøstere eller kommersialisering av NTFP skal reduseres til et minimum.
- 4.4. NTFP.3 En evaluering av effekten på lokalsamfunnet skal vurdere hvilket fokus dem som høster og lokale brukere av NTFP har.

PRINSIPP #5: SKOGENS NYTTEVERDI

Skogbruket skal fremme effektiv utnyttelse av skogens ulike produkter og goder for å sikre økonomisk bærekraft og et bredt spekter av miljømessige og sosiale goder.

Oversikt: Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) kan tilby en rekke sosiale og økonomiske fordeler på lokalt, regionalt og internasjonalt nivå og har potensial til å diversifisere inntektskildene for skogsdrift. Hensikten med NTFP sertifisering er å optimalisere det sosio-økonomiske potensialet i visse arter som egner seg for salg, for å gi en større økonomisk avkastning fra et gitt skogsområde for lokalsamfunn og for skogforvaltere, uten at det gir negativ innvirkning på lokal bruk av disse eller andre NTFP arter. Noen NTFP kan konkurrere økonomisk med inntekter på tømmer når man sammenlikner utkomme pr hektar. Mange andre NTFP kan ikke konkurrere med inntekter på tømmer, men tjener allikevel viktige lokale behov. Andre NTFP opplever økonomiske opp- og nedturer. Slik som med tømmerutvinning, bør en kommersialisering av NTFP følge realistiske markedsplaner og få tak i investeringer for å sikre levedyktighet, skogvern og et stabilt lokalsamfunn.

- 5.1 Skogbruket skal fremme økonomisk lønnsomhet og samtidig ta miljømessige, sosiale og driftsmessige hensyn og sørge for tilstrekkelige investeringer for å opprettholde skogens økologiske produktivitet.**
 - 5.1. NTFP.1 Der hvor IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) blir høstet og utnyttet kommersielt av tredjepart, skal kompensasjon til Skogsforvaltningsenhet (FME) (kontanter, tjenester eller produkter) være på samme nivå eller over normen, og skal bli oppfattet av Skogsforvaltningsenhet (FME) som et insentiv til å stimulere til langsiktig skogforvaltning.
 - 5.1. NTFP.2 Det bør brukes effektiv innhøstings- og produksjonsutstyr så vel som effektive metoder for å minimere de negative økologiske effekter og samtidig maksimere den økonomiske levedyktighet til IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) avlingene. Skogsforvaltningsenhet (FME) balanserer innføring av ny teknologi og praksis med respekt for tradisjonell kulturell praksis.
 - 5.1. NTFP.3 I tilfelle hvor IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) innhøsting støttes eksternt, skal en det finnes en plan for å redusere nivået av avhengigheten av eksternt støtte og for å øke nivået av selvforsyning og kontroll.
- 5.2 Skogforvaltning og markedsføringstiltak bør oppmuntre til optimal bruk og lokal foredling av skogens mangfold.**
 - 5.2. NTFP.1 Utnyttelse av mindre kjente arter skal ikke svekke lokalt behov for IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) (f.eks. for frukt, medisiner, avfalls-avhengige arter, osv.), og skal ikke ha negativ innvirkning på skogens mangfold.
 - 5.2. NTFP.2 Når det er gjennomførbart og aktuelt, bør Skogsforvaltningsenhet (FME) bruke flere sertifiseringssystemer (f.eks. FSC, økologisk, fair trade) til NTFP.
- 5.3 Avvirkning og behandling på området bør gjennomføres slik at minst mulig av skogens ressurser går tapt eller skades.**

5.3. NTFP.1 Skogsforvaltningsenhet (FME) eller innhøstere av Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) bør forske på alternativer for å utnytte eller kommersialisere NTFP produksjonsavfall, når det er mulig og hensiktsmessig.

5.6 Høsting av skogsprodukter skal ikke overskride nivåer som kan opprettholdes på lang sikt.

5.6. NTFP.1 Intensiteten, hyppigheten og sesongvariasjoner på NTFP innhøstingen, etter areal og volum skal være basert på en kombinasjon av vitenskapelige studier og/eller langsiktig lokal erfaring og kunnskap, og skal ikke overstige bærekraftige nivåer.

5.6. NTFP.2 Nivå på innhøsting av Ikke-tømmer Skogsprodukter(NTFP), kulturelle metoder og innhøstingsmetoder skal være egnet for den aktuelle delen av planten som er brukt (utskilte stoffer, reproduktive plantedeler/frø, vegetative struktur; Se vedlegg 1 for veiledning) og forvaltning for å opprettholde levedyktige bestander av det spesielle Ikke-tømmer skogsproduktet (NTFP).

5.6. NTFP.3 Passende NTFP innhøstingsregler skal innføres ute i felten.

PRINSIPP #6: MILJØPÅVIRKNINGER

Skogforvaltningen skal bevare biologisk mangfold med tilhørende verdier, vannressurser, jordsmonn samt spesielle og utsatte økosystemer og landskaper. Ved dette opprettholdes skogens økologiske funksjoner og naturlige dynamikk.

Oversikt: NTFP forvaltning, kan hvis den blir riktig håndtert, forbedre den generelle skogsutvikling. Imidlertid kan NTFP styring i noen tilfeller resultere i forenkling av skog. Slik forenkling kan settes til side av NTFP forvaltningen av kortsiktige eller operasjonelle grunner av, eller den relativt reduserte ødeleggelse av skog sammenlignet med uttak av tømmer. Allikevel kan innhøsting av mange IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) være ødeleggende for skogressursene på grunn av dårlig teknikk, utilstrekkelig utstyr eller mangel på respekt for den enkelte plantes overlevelse (for eksempel å felle et tre for å samle frukter). Riktig innhøstingsteknikk, skreddersydd til de utvalgte plantearter hvor effekten av fjerning av Ikke-tømmer skogsprodukter (NTFP) tas hensyn til i populasjonsstrukturen, kan sikre langsiktig levedyktighet av ikke-tømmer skogsprodukter. Utskilte stoffer (Eksudater) , reproduserende plantedeler/frø, sporer og vegetative strukturer kan alle innebære ulike innhøstingsregimer og ettervirkninger, og forvaltningen bør ta hensyn til disse forskjellene.

6.1 Evaluering av miljømessig påvirkning skal gjennomføres - tilpasset forvaltningsenhetens størrelse, driftsform og påvirkede naturverdier - og integreres i skogforvaltningen på en god måte. Evalueringen skal omfatte påvirkninger på landskapsnivå og påvirkninger fra foredlingsanlegg på stedet. Miljøpåvirkninger skal vurderes før oppstart av aktiviteter som påvirker området.

6.1. NTFP.1 Miljømessig vurdering skal inkludere effekten av kommersiell høsting av Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP).

6.2 Det skal være regler og rutiner for å verne truede og utsatte arter og deres leveområder (f. eks. yngle-, spill- og beiteplasser). Det skal etableres hensyns- og verneområder tilpasset skogbruksforetakets størrelse og intensitet og hvor spesielle de aktuelle ressursene er. Jakt, fiske, fangst og samlervirksomhet som kan ha negative konsekvenser skal kontrolleres.

6.2. NTFP.1 Ikke-tømmer produkter (NTFP) som finnes enten på lokale/eller internasjonale lister over arter som er truet eller i faresonen (f.eks. CITES Appendiks 1, "kritisk truede" IUCN liste, nasjonale lister, etc.) skal ikke høstes av.

6.3 Økologiske funksjoner og verdier i skogen skal opprettholdes, bedres eller gjenopprettes. Dette gjelder blant annet:

- a) Foryngelse og suksesjon
- b) Mangfoldet av gener, arter og økosystemer
- c) Naturlige sykluser med betydning for produktiviteten i skogen som økosystem

6.3. NTFP.1 NTFP avling og ledelse skal minimere konsekvenser for sammensetning av skogen dens struktur, jordstruktur og fruktbarhet

6.3. NTFP.2 NTFP avling og ledelse skal ta hensyn til den økologiske rolle og kravene til NTFP og andre tilknyttede arter, f.eks. mat for fruktspisende fugler og pattedyr, spredning av frø ved hjelp av dyr, vedlikehold av spesifikke økologiske avhengighetsforhold, etc.

6.3. NTFP.3 Det skal treffes tiltak for å opprettholde den naturlige sammensetning og struktur av NTFP populasjoner (f.eks. forvaltning av naturlig gjenfødelse, planting som beriker området samt utvelgelse og beskyttelse av frøtrær.

6.3. NTFP.4 Større inngrep i skog besluttet fra NTFP ledelse, skal være tillatt bare når det er midlertidig eller gjort på en romslig måte, gir en begrenset påvirkning på den totale forvaltningsenheten, opprettholder høy verneverdi skogen kvaliteter eller gir sikker, enestående bevaringsfordeler til lokalsamfunn eller innsats til skogvern.

6.5 Skriftlige retningslinjer skal utarbeides og implementeres for å kontrollere erosjon, beskytte vannressurser og unngå skader på skog ved avvirkning, veibygging og alle andre teknisk inngrep.

6.5. NTFP.1 Inngrep fra NTFP avling og ledelse på jord- og vannressurser, spesielt på godt brukte stier og veier, skal minimeres.

6.6 Skogforvaltningen skal fremme utvikling og bruk av miljøvennlige metoder for pest- eller skadedyrbekjempelse og unngå bruk av pesticider. WHO's Type 1A og 1B og klorerte hydrokarbon-pesticider, pesticider som er tungt nedbrytbare eller toksiske med derivater som forblir biologisk aktive og akkumuleres i næringskjeden med utilsiktede virkninger, i tillegg til pesticider som ikke er tillatt etter internasjonale avtaler, er forbudt. Dersom kjemikalier blir brukt, skal riktig utstyr brukes og opplæring gis for å unngå helse- og miljørisiko.

6.6. NTFP.1 FME eller NTFP innhøster skal iverksette NTFP produksjons- og innsamlingssystemer, integrert plantevernsledelse og strategier for vegetasjonskontroll som resulterer i minst mulig negative miljøkonsekvenser. Plantevernmidler brukes kun når ikke-kjemiske styringsmetoder har vist seg ineffektive eller er uoverkommelige.

Note: Alle kriteria 6.6 indikatorer fra den gjeldende FM-standarder gjelder for produksjon og/eller innsamling av NTFP

PRINSIPP #7: FORVALTNINGSPLAN

En skriftlig forvaltningsplan - tilpasset enhetens størrelse og virksomhet - skal utarbeides og holdes oppdatert. De langsiktige målene med forvaltningen og virkemidlene for å oppnå målene skal beskrives tydelig.

Oversikt: Forvaltningsplaner bør spesielt innlemme Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) som er ment for kommersielt salg og liste opp styringsmål, innhøstingsområder, priser og teknikker for å nå NTFP, enten disse er høstet av FME eller tredjepart. Beskatningsnivåer og metoder bør rasjonalisert gjennom publisert litteratur, stedsspesifikke data og/eller lokalkunnskap. Dårlig trente NTFP innhøstere kan forårsake stor skade på skogressursene. Skogarbeidertrening er sentralt for å realisere god forvaltningsplanlegging og gjennomføring av riktige høstingsteknikker i feltet.

7.1 Forvaltningsplanen og medfølgende dokumenter skal inneholde:

- a) Forvaltningsmål
- b) Beskrivelse av de skogressursene som skal forvaltes, miljømessige begrensninger, status for arealbruk og eierskap, sosio-økonomiske forhold og en oversikt over tilgrensende arealer
- c) Beskrivelse av skogskultur og/eller andre forvaltningssystemer basert på den aktuelle skogsøkologi og opplysninger om registrerte ressurser
- d) Grunnlag for årlig hogst og treslagsvalg
- e) System for overvåking av tilvekst og skogens dynamikk for øvrig
- f) Miljøtiltak basert på miljømessige vurderinger
- g) Prosedyrer for identifisering og beskyttelse av sjeldne og truede arter
- h) Kart som beskriver skogens ressursgrunnlag, inklusiv verneområder, planlagte forvaltningstiltak og eiendomsforhold
- i) Beskrivelse av og begrunnelse av hogstmetoder og utstyr som benyttes.

7.1. NTFP.1 Forvaltningsplanen, eller vedlegg til planen, skal spesielt ta hensyn til og innlemme kommersielt forvaltede Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP), inkludert:

- NTFP Forvaltningsmål;
- Ressursbrukerrettigheter og sosio-økonomiske forhold for innhøstere;
- Innhøstingsområder (beskrevet i et kart, hvis mulig);
- Verdi, tidsbruk og mengden av NTFP som skal høstes, basert på plantedel som brukes (stoffer fra planten), redusert reproduksjonsevne, vegetative struktur) og etablert beste praksis for hver NTFP;
- Beskrivelse av og begrunnelse for mengden av hver NTFP som er høstet, innhøstingsteknikk som er benyttet og utstyr som er brukt;
- Kilder til informasjon som opprettholder begrunnelsen til NTFP forvaltningen, (dvs. basert på stedsspesifikke feltdata, lokal kunnskap eller publisert regional skogforskning og offentlige krav).

7.3 Skogarbeidere trenes hensiktsmessig og får oppfølging for å sikre at forvaltningsplanen blir implementert på en god måte.

7.3. NTFP.1 IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) innhøstingspersonell skal motta informasjon, opplæring og/eller tilsyn for å sikre at forvaltningsplanen er innført ute i feltet.

PRINSIPP #8: OVERVÅKNING OG KONTROLL

Overvåking skal gjennomføres - tilpasset graden av skogbrukstiltakenes intensitet og innvirkning, for å vurdere skogens tilstand, utbyttet av skogprodukter, virkesflyten, forvaltningstiltak og deres sosiale og miljømessige innvirkninger.

Oversikt: Interne overvåkingssystemer er avgjørende for å sikre kvalitetskontroll for skogforvaltningsprosjekter, identifisere sosiale, økologiske, økonomiske og operasjonelle utfordringer, og rapportere hvilke inngrep fra forvaltningen for å løse problemer har hatt suksess eller fiasko. I noen NTFP forvaltningsprosjekter, kan overvåking

være tilstrekkelig, men ekstremt uformell. Sakkyndige må kanskje i noen operasjoner bevege seg mot mer formelle og dokumenterte overvåkingssystemer, som til slutt kan tjene til å forbedre kvaliteten på ledelse og effektivitet.

8.2 Skogforvaltningen bør innhente relevant informasjon for i det minste å kunne følge opp følgende indikatorer:

- a) Avkastet på alle høstede skogprodukter
- b) Skogens tilvekst, foryngelse og generelle tilstand
- c) Sammensetning og observerte endringer i flora og fauna
- d) Miljømessige og sosiale effekter av hogst og annen virksomhet
- e) Kostnader, produktivitet og effektivitet i skogforvaltningsvirksomheten

8.2. NTFP.1 Overvåkingsplanen skal omfatte de observerte endringene i forhold knyttet til:

- NTFP populasjoner (effekten av innhøstingen, vekstrater, tap, vekst eller nedgang, rekruttering);
- Eventuelle iøynefallende miljømessige endringer fra NTFP forvaltningen som påvirker flora, fauna, jord- og vannressurser;
- Sosioøkonomiske aspekter ved bruk og innhøsting av NTFP (endringer i samfunnet og arbeidstakerforhold eller betingelser, endringer i bruk av NTFP eller etterspørsel, etc.)

8.3 Skogforvaltningen skal fremskaffe dokumentasjon som gjør det mulig for oppfølgings- og sertifiseringselskap å følge hvert skogsprodukt tilbake til sin opprinnelse (Sporbarhetslinjen/"chain of custody").

8.3. NTFP.1 Volum og kildedata på uttak av IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) skal være tilgjengelig fra aktivitet i skogen, fra transport, og ved foredling og distribusjonssentre kontrollert av FME eller NTFP innhøster.

PRINSIPP #9: PLEIE OG BEVARING AV SKOG MED HØY VERNEVERDI: (HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS, HCVF)

Forvaltningsaktiviteter i meget verneverdige skoger skal opprettholde eller forbedre egenskapene som definerer slike skoger. Beslutninger om høy verneverdi skoger skal alltid vurderes i sammenheng med en føre-var tilnærming.

Oversikt: IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) forvaltning kan bidra til vedlikehold av meget verneverdige skoger (HCVF). FSCs definisjoner krever konsultasjon for å avgjøre statusen til HCVF, inkludert sosiale konsultasjoner. Gjeldende definisjoner tillater skoger å kunne bli vurdert som HCVF hvis de sørger for grunnleggende behov for lokalsamfunn, enten for livsopphold eller for vedlikehold av kulturell identitet. I slike tilfeller kan NTFP spille en viktig rolle ved å avgjøre om skogen er å anse som HCVF fra et samfunnsperspektiv.

9.1 Det skal gjennomføres en vurdering av om egenskapene for skog med høy verneverdi. Omfanget av vurderingen skal være tilpasset skogbrukets størrelse og intensitet.

9.1. NTFP.1 Konsultasjoner for å avgjøre statusen til en HCVF skal spesielt omfatte IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) som et element i samfunnsanalysen som dekker skogens betydning for lokalsamfunn (slik som definert under "d" i HCVF utgitt av FSC).

PRINSIPP #10: PLANTASJER

Plantasjer skal planlegges og forvaltes i samsvar med prinsipper og kriterier 1 - 10. Da plantasjer kan gi en rekke sosiale og økonomiske fordeler og i tillegg kan medvirke til å dekke verdens behov for skogprodukter, bør de komplementere skogsdriften med tanke på å redusere presset på naturlige skoger og med tanke på å fremme restaurering og vern av disse.

Oversikt: Produksjonen av NTFP i plantasjer kan variere fra rent landbruk til rent skogbruk. Regionale skogstandarder og konsultasjoner med eksperter vil hjelpe å kunne bestemme når man skal se på visse NTFP som skogs- eller jordbruksprodukter.

Plantasjer for Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) i skog kan skapes gjennom såing, planting, intensive skogkulturbehandlinger eller rydding i lysninger i naturlig skog eller tømmerplantasjer. NTFP plantasjer som viser få eller ingen av de egenskaper og sentrale elementer av originale økosystemer, og er ikke etablert i områder forpliktet til langsiktig skogdekke, vil normalt bli diskvalifisert fra sertifisering. I tillegg vil omfattende dyrking av eksotiske underskogsplanter som ikke finnes i lokale økosystemer normalt utelukkes fra sertifisering. Slike avlinger kan bedre bli ivaretatt av landbrukskogbruk, økologisk eller «fair-trade» initiativer som primært fokuserer på bruk av

plantevernmidler, rettferdig lønn og arbeidsvilkår og aksjoner som prøver å redusere tap av biologisk mangfold på grunn av intensiv landbruksproduksjon. I tilfelle av skogshager som beholder noen av egenskapene og viktige elementer av urskog, kan NEPCon jobbe i tandem med andre tiltak for å gi sertifisering fra sak til sak.

NTFP produksjon kan balansere forvaltningsmål og uttak for noen plantasje-systemer, og som sådan bør kunne oppmuntres, særlig hvis produksjonen av gjeldende NTFP i naturskog er truet eller på annen måte kontroversielt. NTFP bidrar til ytterligere utfordringer til plantasjeprinsippene fordi mange produkter er underskogsplanter som ikke er godt dekket av de eksisterende FSC kriterier.

10.2 Plantasjenes utforming og avgrensning bør fremme vern og restaurering av naturskog og ikke øke presset på denne. Viltpassasjer og kantsoner må etableres, og plantasjene skal ha en bestandssammensetning med varierte aldersklasser og omløpstider. Dette skal vurderes ut fra forvaltningsenhetens størrelse. Plantasjenes størrelse og utforming må tilpasses landskapet og bestandsmønsteret som finnes i naturlige landskap.

10.2. NTFP.1 Intensiv forvaltning, planting for øking av biodiversiteten, eller dyrking av underskogs NTFP i naturskog skal ikke negativt påvirke overskogen eller underskogsvegetasjonens mangfold på tvers av skoglandskapet.

10.6 Tiltak skal gjennomføres for å opprettholde eller forbedre jordsmonnets struktur, produksjonsevne og biologisk aktivitet. Metoder, utvinningstakt, bygging og vedlikehold av veier samt artsvalg skal ikke resultere i utarming av jorda eller ha negativ effekt på vannkvalitet, vannmengde eller resultere i vesentlige endringer i vassdrags avrenningsmønstre.

10.6. NTFP.1 Intensiv forvaltning eller kultivering av underskog av Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) i naturskog skal ikke forårsake erosjon, redusere vannkvaliteten eller gi negativ effekt på jordstruktur eller reproduksjon.

10.8 Regelmessig kontroll og oppfølging av plantasjene, tilpasset virksomhetens størrelse og variasjon, skal blant annet omfatte evaluering av økologiske og sosiale effekter både i plantasjen og i tilgrensende områder (for eksempel naturlig gjenvekst, innvirkning på vannressursene, jordas fruktbarhet samt lokal trivsel og velvære). I tillegg skal elementene som behandles i prinsipp 8, 6 og 4 inkluderes. Ingen arter skal plantes i stor skala før lokal utprøving og/eller erfaring har vist at de er økologisk veltilpasset stedet, ikke sprer seg og ikke har betydelig negativ innvirkning på andre økosystem. Spesielt bør det legges vekt på sosiale forhold ved jordervervelse for plantasjeetablering, spesielt skal det tas vare på lokale eierrettigheter, bruksretter eller adgangsrett.

10.8. NTFP.1 Etablering av plantasjer av Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) skal ikke gi negativ innvirkning på ressurser eller rettighetene til lokalsamfunn eller lokale beboere.

10.8. NTFP.2 NTFP plantasjer skal ikke bidra til å redusere verdien av de miljømessige, sosiale og økonomiske funksjoner av lignende NTFP i naturskog.

Vedlegg 1: FSC Forklaring av uttrykk

Biologisk mangfold: Variasjonen hos levende organismer av alt opphav, herunder bl.a. landbaserte, marine og andre vannbaserte økosystemer og de økologiske sammenhenger som de er en del av; dette omfatter mangfold innenfor arter, mellom arter og mellom økosystemer. (Ref. "Convention on Biological diversity, 1992")

Biologiske plantevernmidler: Levende organismer som brukes for å eliminere eller regulere bestanden av andre levende organismer.

Biologiske mangfold verdier: De iboende, økologiske, genetiske, sosiale, økonomiske, vitenskapelige, pedagogiske, kulturelle, rekreasjons estetiske verdier av biologisk mangfold og dets komponenter. (Ref. "Convention on Biological diversity, 1992")

Sporbarhet: Kanalen som viser hvordan produktene distribueres fra deres opprinnelse i skogen til sluttbruker.

Kjemikalier: Utvalget av gjødsel, insektmidler, soppmidler, og hormoner som brukes i skogforvaltning.

Kriterie: En middel for å bedømme om et Prinsipp (av Forest Stewardship) er oppfylt eller ikke.

Hevdvunne rettigheter: Rettigheter som er resultat av en lang serie med vanedannende eller ordinære handlinger, stadig gjentatte, som har, på grunn av en slik repetisjon og ved uavbrutt samtykke oppnådd lovs kraft innenfor et geografisk eller sosiologisk område.

Økosystem: Et samfunn av alle planter og dyr og deres fysiske miljø som fungerer sammen gjensidig avhengig av hverandre.

Truede arter: Enhver art som står i fare for å bli utryddet i hele eller en vesentlig del av sitt område.

Eksotiske arter: En introdusert art som ikke opprinnelig tilhører området eller er stedbunden i det berørte området.

Skogens egenart: Sammensetningen, dynamikken, funksjoner og strukturelle egenskapene til en naturlig skog.

Skogforvaltning/leder: De ansvarlige for den operative forvaltningen av skogressursene og av bedriften, samt styringssystemet og strukturen, planleggingen og feltoperasjoner.

Skogsforvaltningsområde (FMU) (Forest management unit): et klart definert skogsområde med kartlagte grenser, Forvaltningen kan begrense bruken av utvalgte ressurser til bestemte forbruksnivåer eller spesielle innhøstingsmetoder.

Skog forvaltning (Forest Stewardship): skogforvaltning som, i samsvar med FSCs Prinsipper og Kriterier for Forest Stewardship, er miljømessig forsvarlig, samfunnsnyttig, og økonomisk forsvarlig.

Genmodifiserte organismer: Biologiske organismer som har blitt indusert ved ulike virkemidler for å oppnå genetiske strukturelle endringer.

Indikator: en kvantitativ eller kvalitativ variabel som kan måles eller beskrives, og som gir et grunnlag for å bedømme om en skogforvaltningsenheten er i samsvar med kravene i et FSC Kriterium. På grunnlag av disse indikatorene og det nivået de viser defineres dermed kravene for en ansvarlig skogforvaltning og er det primære grunnlaget for evaluering av skogen.

Urfolk land og territorier: Det totale miljøet på land, luft, vann, hav, sjø-is, flora og fauna, og andre ressurser som urfolk tradisjonelt har eid eller på annen måte okkupert eller brukt. (Utkast:» Declaration of the Rights of Indigenous Peoples: Part VI)

Urfolk: " De eksisterende etterkommere av de folk som befolket det gjeldende territorium i et helt land eller deler av et land på den tiden da personer av en annen kultur eller etnisk opprinnelse kom dit fra andre deler av verden, overvant dem og, etter erobringen, innvandring, eller på annen måte redusert dem til en ikke-dominant eller koloni, som i dag lever mer i samsvar med sine spesielle sosiale, økonomiske og kulturelle skikker og tradisjoner enn med de institusjonene i det landet som de nå utgjør en del av. En stat som tar inkorporerer hovedsakelig de nasjonale, sosiale og kulturelle kjennetegn ved andre segmenter av den befolkningen som er dominerende. " (Definisjon under arbeid adoptert av FN's." (UN Working Group on Indigenous Peoples).

Meget verneverdig Skog (High Conservation Value Forests): Skog med høy verneverdi er de som innehar en eller flere av følgende egenskaper:

- a) Skogsområder som inneholder globalt, regionalt eller nasjonalt viktige: Konsentrasjoner av verdifullt biologisk mangfold (f.eks. endemisk/stedbundne arter, truede arter, refugier); og/eller store landskaper med skoger, som har, eller som inneholder forvaltningsenheter, hvor levedyktige bestander av de fleste, om ikke alle naturlig forekommende arter finnes i naturlig samkvem og i overflod.
- b) Skogsområder som er en del av eller inneholder sjeldne, truede økosystemer eller de som er i faresonen.
- c) Skogsområder som har en grunnleggende funksjon i naturen i kritiske situasjoner (f.eks. beskyttelse for vannskille, erosjonssikring)
- d) Skogsområder som er avgjørende for å kunne sørge for grunnleggende behov til lokalsamfunnene (f.eks. næring, helse) og/eller viktige i forhold til lokalsamfunnets tradisjonelle og kulturelle identitet (områder av kulturell, økologisk, økonomisk eller religiøs betydning identifisert i samarbeid med slike lokalsamfunn)

Landskap: En geografisk mosaikk sammensatt av samhandlende økosystemer som igjen er resultat av påvirkning fra geologiske, topografiske, jord, klimatiske, biotiske og menneskelig samhandling i et gitt område.

Lokale lover: Inkluderer alle juridiske normer gitt av regjeringsorganer hvis jurisdiksjon er på et lavere nivå enn nasjonalt nivå, for eksempel fra Department, det kommunale og fra sedvane.

Langsiktighet: Tidsplanen til skogeier eller forvalter som er bestemt ut ifra målene i forvaltningsplanen, hvor ofte det skal høstes og forpliktelsen til å opprettholde permanent skogvern. Hvor mye tid som behøves vil variere i forhold til konteksten og de økologiske forhold, og vil være en funksjon av hvor lang tid det tar et gitt økosystem å gjenopprette sin naturlige struktur og sammensetning etter høsting eller annen påvirkning, eller å få frem modne produkter.

Lokale arter: En art som forekommer naturlig i regionen; endemisk/stedbunden til området

Naturlige sykluser: Næringsinnholds- og mineral sykluser som et resultat av samspillet mellom jord, vann, planter og dyr i skogsmiljøer som påvirker den økologiske produktivitet i et gitt område.

Naturlige skoger: Skogsområder der mange av de viktigste egenskaper og sentrale elementer til lokalt økosystemer slike som kompleksitet, struktur og mangfold er til stede, som er definert av FSC-godkjente nasjonale og regionale standarder for skogforvaltning.

Ikke-tømmer skogsprodukter: Alle skogsprodukter unntatt tømmer, inkludert andre materialer som er hentet fra trær slike som harpiks og blader, samt eventuelle andre plante- og dyreprodukter.

Andre skogstyper: Skogsområder som ikke passer kriteriene for plantasje eller naturskog og som er definert mer spesifikt av FSC-godkjente nasjonale og regionale standarder for skogforvaltning.

Føre-var tilnærming: Verktøy for gjennomføring av føre var-prinsippet.

Prinsipp: En viktig regel eller et element; i FSC, som handler om skogforvaltning.

Skogkultur: Kunsten å produsere og pleie en skog ved å manipulere det etablerte, sammensetningen og veksten til på best måte å kunne oppfylle målene for eieren. Dette kan, eller kan ikke, inkludere tømmerproduksjon.

SLIMF (Liten Skogforvaltning med lav intensitet): en skogstyringsenhet som oppfyller bestemte FSC krav til størrelse og/eller intensitet av hogst, og kan derfor bli evaluert av sertifiseringsorgan som bruker strømlinjeformede evalueringsprosedyrer. Gjeldende FSC krav er definert i FSC-STD-01-003 SLIMF Eligibility Criteria.

Interessent: enkeltpersoner og organisasjoner med en legitim interesse i varene og tjenestene som tilbys av et Skogsforvaltningsområde (FMU); og de med interesse i de miljømessige og sosiale virkninger av aktiviteter, produkter og tjenester til en FMU. De omfatter: de enkeltpersoner og organisasjoner som utøver lovfestet miljø kontroll over FMU; lokale folk; ansatte; investorer og forsikringselskaper; kunder og forbrukere; miljøinteresser og forbrukergrupper og de generelle hop. (Modifisert fra Upton and Bass, 1995).

Suksesjon: Progressive endringer i artssammensetning og skogsamfunnsstruktur som følge av naturlige prosesser (ikke-menneskelige) over tid.

Bundne avtaler: Sosialt definerte avtaler mellom enkeltpersoner eller grupper, som er anerkjent av lov eller sedvane, angående "kjede av rettigheter og plikter" av eierskap, holdingselskaper, tilgang og/eller bruk av et bestemt land, enhet eller de tilhørende ressursene i området (slik som spesielle tretyper, planter, vann, mineraler, etc.).

Truede arter: Enhver art hvor enten deler eller hele området i nær fremtid er i faresonen.

Brukerrettigheter: Rettigheter for bruk av skogressurser som kan defineres av lokal sedvane, avtaler eller beskrevet av andre organer som har brukerrettigheter. Disse rettighetene kan begrense bruken av utvalgte ressurser til bestemte forbruksnivåer eller spesielle innhøstingsmetoder.

Vedlegg 2: Generell forvaltningsvurdering av Ikke-tømmer skogsprodukter' (NTFP)

Utskilte stoffer fra plantene (Exudates)

Planter produserer mange nyttige stoffer (Eksudater) inkludert, latex, harpiks, vegetabiliske oljer og gummi. Eksudater brukes vanligvis som tetningsmidler, medisiner, mat og til industrielle formål. Høsting av eksudater kan foregå ved å tappe treet eller lage et snitt innenfor barken. Virkningen av denne typen avling bestemmes av hvor moden planten er og av hyppigheten og intensiteten av innhøstingen. Hvis tappingen blir riktig utført, vil det ikke ødelegge det utnyttede treet. Men i tillegg til å felle et tre for å samle eksudater, kan også overdreven tapping resultere at enkelte trær vil dø. Moderat tapping av et tre kan svekke dens styrke ved at energien vanligvis blir brukt til å produsere frø istedenfor blir brukt til å erstatte den tappede mengden av lateks. Ved uttak av eksudater vil de fysiologiske kravene å produsere

ytterligere lateks eller vegetabiliske oljer konkurrerer med treets økologiske nødvendigheten av å produsere frø (Peters, 1994).

Vegetative strukturer: Knopp, Bark, Røtter, Løv

Vegetative strukturer betegner en rekke forskjellige plantedeler som stilk, blad, rot, bark og apikale knopp (den primære vekstpunkt på spissen av spindelen). Dette enorme utvalget av IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) blir regelmessig høstet til bruk for mat, medisin, håndverk og byggematerialer. Virkningen av innhøstingen av plantedeler vil avhenge av tilvekst av planten og måten man høster inn samt intensiteten av innhøstingen. Intens og ukontrollerbar innhøsting av vegetative strukturer kan føre til at planten dør. Men med riktig innhøstingsteknikk, kan plantene gjenopprette skade oppstått ved høsting av blader, spirer og greiner ved at de kompenserer ved større vekst. Dette kan resultere i en høyere netto produksjon av biomasse i forhold til en uforstyrret plante. Evnen til å produsere en høyere netto biomasse eller å forbli urørt er avhengig av: a) innhøsting av teknikker; b) intensitet på innhøstingen, og c) vekstnivå til planten (Tropenbos, 1995; Peters, 1994).

Plantedeler som reproduserer: Frukt, Frø, Sporer

Planteenheter som reproduserer: dets frukt, nøtter og frø olje, blir ofte høstet til bruk som mat, olje, håndarbeid og medisiner. Høsting av frukt og frø kan på kort sikt, gjøre liten direkte skade på Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP) fordi arten produserer mer (frø, stiklinger, skudd) enn det som er nødvendig for å beholde antall reproduserende planter. Overskuddet av frø er nødvendig for å kompensere for den ekstremt høye risikoen for dødelighet i den første vekstfasen.

Imidlertid kan en kontinuerlig fjerning av betydelige mengder av reproduserende plantedeler direkte påvirke muligheten til en plantes reproduseringsevne. Over lang sikt kan dødeligheten overstige tilvekst. Et underskudd i tilveksten kan føre til en merkbar endring i artsstrukturen, noe som resulterer i redusert plantetetthet og endret størrelse og klasseinnordning. Fortsatt avling kan også påvirke den genetiske sammensetningen av trærne som blir utnyttet. I tillegg, kan det i områder der kommersielle samlere reduserer mengder frukt og frø, oppleves at frøspredere som spiller en avgjørende rolle i spiring og frøspredning migrerer til mer avsidesliggende skoger. (Peters, 1994).

Merk: Følgende avsnitt presenterer generisk veiledning for håndtering av alle IKKE-TØMMER SKOGSPRODUKTER (NTFP) og deres alle artsstrukturer; når det er aktuelt, konkrete indikatorer og kontrollører på " Eksudater (utskilte stoffer), knopper, bark, røtter, blader og reproduserende plantedeler" er identifisert ved å vise i fet skrift i plantestrukturen under vurdering i de respektive tekstboksene.

Følgende forvaltningsveiledning gjelder for alle Ikke-tømmer Skogsprodukter (NTFP), unntatt der det henvises til en bestemt plantedel.

1. Seleksjon av arter

Arter som har evnen til å etablere flere stammer, skal høstes først.

Knopp/ spiring (Apical bud)

- I områder hvor mange arter produserer lignende produkter, høstes fortrinnsvis arter som har flere stammer og dem med evne til å skyte knopper (f.eks. 'palmheart' *Euterpe oleracea* i stedet for *Euterpe precatoria*), eller det settes av ressurser for å forbedre den ønskede arten.

2. Kunnskap

Nivået på intensiteten i innhøstingen, frekvens og sesongvariasjoner er definert basert på en kombinasjon av vitenskapelige studier og/eller langsiktig lokal erfaring og kunnskap.

- Vitenskapelig informasjon er tilgjengelig;
- Lokal forvaltning / bruk av utvalgte arter finnes;
- Innhøstingsnivå er dokumentert skriftlig;
- Analyse av konsekvensene av ulike nivåer på innhøstingen er tilgjengelig.

3. Diameter og/eller alder

Minimum Diameter i Brysthøyde (DBH), alder eller den høyden som plantedelen kan høstes, har blitt besluttet på en måte som eksplisitt har som mål å redusere den negative effekten på langsiktig overlevelse, vekst og artssammensetningen.

- Minimum alder, DBH eller høyde for første innhøstingen er spesifisert;
- Enheter er høstet på eller over minimumsalder / DBH / høyde

Røtter

- De enkelte enheter prioriteres etter alder og reproduksjonsevne.

4. Kvantitet

Det er bestemt hvilken mengde av det materialet som fjernes (f.eks.: bark, blader) som gir den lavest negative påvirkning på plantens langsiktige styrke og produksjon.

- Mengden som tas ut er dokumentert;
- Mengden som er tatt ut overskrider ikke stipulerte volumer;
- (Eller visuelle observasjoner) som viser forbindelsen mellom de mengder som er tatt ut, planteveksten, utviklingen og reproduserende biologi, er tilgjengelig.

Røtter

- Dødeligheten overstiger ikke tilveksten.

Løvverk

- Den riktige mengden som trengs av sunt løvverk for fotosyntesen er bestemt.
- En tilstrekkelig andel av sunt løvverk blir beholdt på hvert individ for at fotosyntesen skal fungere.

Reproduserende plantedeler (Frø, sporer)

- Produksjonskapasiteten til artene er blitt bestemt gjennom veiing, telling, eller måling av den mengden av ressursen som er produsert av ulike test-trær i løpet av innhøstingssesongen;
- Det er ikke høstet mer enn en bestemt prosentandel av det som potensielt kan høstes.

5. Frekvens

Hyppigheten av innhøstingen fra en populasjon eller et artsindivid i en gitt tidsperiode er blitt bestemt og er gjennomført på en måte som reduserer negative virkninger på styrke og produksjon.

- Frekvensen på innhøstingen overstiger ikke stipulert frekvens;
- Frekvensene er justert i henhold til Diameter i Brysthøyde (DBH, alder, størrelse eller høyde til det treet som skal høstes.
- Registreringer av innhøstingsfrekvensen er dokumentert;
- Informasjon om frekvensen er basert på observasjoner fra et antall ulike kilder.

Røtter

- Frekvensene er justert i henhold til tilvekstraten til populasjonen.

Løvverk

- Det er gitt nok tid mellom de påfølgende innhøstingene til at plantene kan produsere nytt løvverk (nytt løvverk må ha være tilstede på tidligere høstede individer).

6. Tidsplanlegging / sesongforhold

Innhøsting er nøyaktig tidsangitt og utformet for å redusere stress i perioder med reproduksjon og redusere skade på forplantningsevnen.

- Innhøsting finner sted i henhold til angitt tid/sesongforhold;
- Informasjon er tilgjengelig for reproduktive sykluser;
- Det finnes instruksjoner som forteller hvilke perioder som skal unngås og hvilke som det skal konsentreres om;
- Innhøstingen holdes på et lavt nivå for å unngå negativ effekt på reproduksjonskapasiteten.

Bark

- Innhøsting skjer etter at frukt/frø er modent.

7. Tetthet / overflod

Prosentandelen av individer som er høstet fra hele populasjonen skal gi rom for opprettholdelse av utvokste, reproduserende individer.

- Andelen av/eller antallet av utvokste, reproduserende individer som skal beholdes, er spesifisert.
- Antallet av utvokste, reproduserende utvalgte individer er beholdt.
- Antallet av individer som er høstet er i overensstemmelse med en forhåndsbestemt tetthet (trær pr. hektar).

8. Genetisk mangfold og populasjonsstruktur

Forvaltningssystemet innhenter teknisk informasjon fra ulike kilder som i et langsiktig perspektiv garanterer at et minimumsantall av, utvokste, reproduserende individer bevares og at populasjonen vil gjenspeile mangfoldet i naturen i forhold til sammensetning og struktur.

- Strukturell og genetisk mangfold er spesifisert;
- Strukturell og genetisk mangfold er bevart.

9. Innhøstingsmetoder

Innhøstingsmetoder er innført i henhold til 'best management practice'.

- Planter blir ikke hogd eller ødelagt under innhøstingen, med mindre det er en del av et godkjent skogkultiveringssystem (f.eks. beskjæring);
- Negative, indirekte effekter av innhøstingen er redusert til et minimum;
- Innhøstingen gjøres etter foreskrevne metoder.

Utskilte stoffer fra planten (Exudates)

- Det er bestemt passende høyde for krantapper/snitt;
- Krantapper/snitt er definert til en bestemt høyde;
- Det er bestemt en hensiktsmessig dybde for krantapper;
- Kran skal ikke settes inn dypere enn den angitte dybden.

Bark

- Trær er ikke avbarket /ringbarket
- Bark kan samles fra trær som en del av en godkjent skogforvaltning;
- Det er bestemt en passende høyde for høsting av bark;
- Høsting av bark skal kun tas fra en bestemt høyde;
- Bark skal kun høstes fra en definert prosentandel av diameteren;
- Flerstammede trær blir ikke ødelagt.

Røtter

- Det bestemmes hvor mye av roten, knollen eller rotbarken som skal høstes;
- Bare den angitte delen av roten, knollen eller rotbarken blir høstet;
- Innhøstingsmetoder skal være i samsvar med artenes evne til å spire eller å spre seg ved røttene og / eller ved frø;
- Dersom planten er i stand til å komme seg etter høsting, blir bare en del av roten høstet og et levedyktig parti av roten blir spart for spiring;
- Frø som er samlet inn fra en voksen plante før innhøstingen vil bli sådd i nærheten av det høstede individ i et habitat som er å foretrekke for knoppsskyting (f.eks.: ginseng).

Løvverk

- Reproduserende strukturer og spirende knopper forblir intakte og viser ikke tegn på skader etter innhøstingen;
- Grener er ikke fjernet for å plukke løv;
- Løvverk skal ikke bli samlet inn fra felte trær med mindre det er en del av et godkjent skogsforvaltningsprosjekt.

Reproduserbare plantedeler / frø, spirer

- Frukt, frø og nøtter er høstet direkte fra treet eller direkte fra bakken etter at disse har falt ned fra treet;
- Trær er ikke skadet å fremprovosere tidlig avling;
- En bestemt del av frukten forblir i skogen for å kunne bli spredt av dyr.

10. Vekst- og reproduksjon

Vekstrater og nye generasjoner blir jevnlig overvåket ved hjelp av et godt datalagringsystem som passer til kompleksiteten, omfanget og intensiteten i forvaltningssystemet.

- Overvåkningsfrekvensen er spesifisert;
- Periodiske undersøkelser av reproduksjon gjennomføres som angitt;
- Mengde av en art/klasse inneholder alt fra frøplanter til utvokste individer;
- Tettheten av frøplanter og stiklinger som er funnet i en vegetasjon eller i en undersøkelse av reproduksjon forblir lik eller over basis.
- Dersom tettheten av frøplanten eller renningene betraktelig reduseres, blir innhøstingen justert med:
 - a) Å begrense det totale areal fra hvilket ressursen kan høstes;
 - b) Regulering av antall eller størrelse på plantene som høstes;
 - c) Regulering av antall frukter eller frø som høstes; og / eller
 - d) Foredling av innhøstede arter.

11. Visuell vurdering av sunnhet og styrke

Regelmessig visuell vurdering av atferd og tilstand av høstbare planter / trær er gjennomført før og etter høsting.

- Over en angitt tid, viser ikke høstbare planter / trær; tap av styrke, sykdom, avbrutt fruktbarhet/felling av løv eller forkrøpelt vekst;
- Dersom høstede individer viser en svekket tilstand, blir innhøstingsvolumet redusert for å få individet eller populasjonen frisk;

- Hvis visuelle vurderinger og opptelling indikerer en nedgang i tettheten av ikke-målrettede arter i området for innhøsting, vil forvaltningsgruppen justere for å gjenopprette tettheten.

12. Dyreliv / frø- og fruktspredere

Jevnlige vurderinger gjennomføres for å evaluere bestand av dyr som sprer frø og frukter.

- Innenfor innhøstingen området, bestander av dyr som sprer frøene forblir stabile;
- Hvis bestander av dyr som sprer frøene viser nedgang, blir justeringer av innhøsting utarbeidet med frekvens, mengde, sesongvariasjoner og innhøstingsmetoder.

Om NEPCon

NEPCon er en International 'non-profit' organisasjon. Vi arbeider for bæredyktig produksjon og handel med skog- og landbruksprodukter samt klimavennlige løsninger.

Vi hjelper andre organisasjoner med å bli en del av løsningen på noen av verdens store utfordringer, som for eksempel klimaendringer og tap av naturarv. Det gjør vi gjennom sertifisering, kompetanseutvikling og innovasjonsprosjekter.

Vi leverer FSC-sertifisering til over tusen virksomheter i treets handelskjede, fra skogeiendommer til trykkerier. Våre internasjonale FSC-kurser oppfyller FSC's formelle krav til utdanning av ledende FSC-revisorer, og vi er engasjerte i FSC-systemet og i prosjekter, som fremmer FSC-sertifisering.

NEPCon tilbyr også PEFC, Sustainable Biomass Partnership (SBP), LegalSource og Carbon Footprint Management (CFM) sertifisering.

NEPCon | Filosoofi 31 | 50108 Tartu | Estonia
FSC™ A000535 | PEFC/09-44-02 | estonia@nepcon.net
Phone: +371 7 380 723 | Fax: + 372 7 380 724

A unique perspective

**CERTIFIED
WOOD
UPDATE**

www.nepcon.net/newsletter